

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 75/23

Λουξεμβούργο, 10 Μαΐου 2023

Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-34/21 | Ryanair κατά Επιτροπής και T-87/21 | Condor Flugdienst κατά Επιτροπής (Lufthansa - Covid-19)

Το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση της ανακεφαλαιοποίησης της Lufthansa από τη Γερμανία, ύψους 6 δισεκατομμυρίων ευρώ, στο πλαίσιο της πανδημίας της Covid-19

Η Επιτροπή υπέπεσε σε πλείονα σφάλματα καθόσον, μεταξύ άλλων, πρώτον, θεώρησε ότι η Lufthansa δεν ήταν σε θέση να βρει χρηματοδότηση στις αγορές για το σύνολο των αναγκών της, δεύτερον, δεν απαίτησε τη θέσπιση μηχανισμού ο οποίος να παρέχει κίνητρο στη Lufthansa να επαναγοράσει τη συμμετοχή της Γερμανίας το συντομότερο δυνατόν, τρίτον, δεν θεώρησε ότι η Lufthansa διέθετε σημαντική ισχύ στην αγορά σε ορισμένους αερολιμένες και, τέταρτον, δέχτηκε την ανάληψη ορισμένων δεσμεύσεων οι οποίες δεν διασφάλιζαν τη διαφύλαξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά

Στις 12 Ιουνίου 2020, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κοινοποίησε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ατομική ενίσχυση υπό τη μορφή ανακεφαλαιοποίησης ύψους 6 δισεκατομμυρίων ευρώ (στο εξής: επίμαχο μέτρο) χορηγούμενη στην Deutsche Lufthansa AG (στο εξής: DLH). Η εν λόγω ανακεφαλαιοποίηση, η οποία εντασσόταν στο πλαίσιο ευρύτερης σειράς μέτρων στήριξης υπέρ του ομίλου Lufthansa ¹, αποσκοπούσε στην αποκατάσταση της θέσης των επιχειρήσεων του ομίλου βάσει του ισολογισμού καθώς και της ρευστότητάς τους υπό τις έκτακτες συνθήκες της πανδημίας της Covid-19.

Το επίμαχο μέτρο περιλάμβανε τρία διακριτά στοιχεία, ήτοι συμμετοχή στο κεφάλαιο ύψους περίπου 300 εκατομμυρίων ευρώ, αφανή συμμετοχή μη μετατρέψιμη σε μετοχές ύψους περίπου 4,7 δισεκατομμυρίων ευρώ (στο εξής: αφανής συμμετοχή I) και αφανή συμμετοχή ύψους 1 δισεκατομμυρίου ευρώ με τα χαρακτηριστικά μετατρέψιμου ομολόγου (στο εξής: αφανής συμμετοχή II).

Η Επιτροπή, χωρίς να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας η οποία προβλέπεται στο άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, έκρινε ότι το επίμαχο μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση συμβατή με την εσωτερική αγορά ², βάσει του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο β', ΣΛΕΕ ³ και της ανακοίνωσης που είχε εκδώσει σχετικά με το προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της έξαρσης της νόσου Covid-19 ⁴.

¹ Η DLH είναι η μητρική εταιρία επικεφαλής του ομίλου Lufthansa, ο οποίος περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις αεροπορικές εταιρίες Lufthansa Passenger Airlines, Brussels Airlines SA/NV, Austrian Airlines AG, Swiss International Air Lines Ltd και Edelweiss Air AG.

² Απόφαση C(2020) 4372 final της Επιτροπής, της 25ης Ιουνίου 2020, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA 57153 (2020/N) – Γερμανία – COVID-19 – Ενίσχυση υπέρ της Lufthansa (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση). Στις 14 Δεκεμβρίου 2021, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(2021) 9606 final, με την οποία διορθώθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση.

³ Βάσει του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο β', ΣΛΕΕ, οι ενισχύσεις για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους μπορούν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά.

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 19ης Μαρτίου 2020, περί του προσωρινού πλαισίου για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να

Οι αεροπορικές εταιρίες Ryanair DAC και Condor Flugdienst GmbH (στο εξής: Condor) άσκησαν δύο προσφυγές ακυρώσεως κατά της ανωτέρω απόφασης, οι οποίες γίνονται δεκτές από το δέκατο πενταμελές τμήμα του Γενικού Δικαστηρίου με την αιτιολογία ότι η Επιτροπή, με την προσβαλλόμενη απόφαση, παρέβη πλείονες προϋποθέσεις και απαιτήσεις τις οποίες προβλέπει το προσωρινό πλαίσιο.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

Επί του παραδεκτού των προσφυγών ακυρώσεως

Όσον αφορά την ενεργητική νομιμοποίηση των προσφευγουσών προς αμφισβήτηση του βασίμου της προσβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να ασκεί προσφυγή κατά πράξης της οποίας δεν είναι αποδέκτης σε δύο περιπτώσεις, ήτοι, αφενός, εάν η επίμαχη πράξη το αφορά άμεσα και ατομικά και, αφετέρου, εάν πρόκειται για κανονιστική πράξη η οποία το αφορά άμεσα και για την εφαρμογή της οποίας δεν απαιτούνται εκτελεστικά μέτρα.

Δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, δεν συνιστά κανονιστική πράξη, το Γενικό Δικαστήριο ελέγχει κατά πόσον η απόφαση αυτή αφορά άμεσα και ατομικά τις προσφεύγουσες.

Όσον αφορά, αφενός, τον ατομικό επηρεασμό, προκύπτει από τη νομολογία ότι η εν λόγω προϋπόθεση είναι δυνατόν να πληρωθεί εάν οι προσφεύγουσες προσκομίζουν στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι το επίμαχο μέτρο μπορεί να επηρεάσει ουσιωδώς τη θέση τους στη σχετική αγορά. Η Ryanair και η Condor επικαλέστηκαν την ιδιότητά τους ως άμεσων ανταγωνιστριών του ομίλου Lufthansa σε πληθώρα αεροπορικών γραμμών, οι οποίες, κατά τους ισχυρισμούς τους, αποτελούσαν ισάριθμες σχετικές αγορές. Η Ryanair υπογράμμισε επίσης ότι έχει την ιδιότητα άμεσης ανταγωνίστριας του ομίλου Lufthansa στη γερμανική, στη βελγική και στην αυστριακή αγορά.

Το Γενικό Δικαστήριο, αφού τονίζει ότι, στο στάδιο εξέτασης του παραδεκτού της προσφυγής, αρκεί η διαπίστωση ότι ο ορισμός της σχετικής αγοράς τον οποίο προβάλλουν οι προσφεύγουσες είναι εύλογος, υπό την επιφύλαξη της επί της ουσίας εξέτασης του ζητήματος, επιβεβαιώνει ότι το επίμαχο μέτρο ήταν ικανό να επηρεάσει ουσιωδώς την ανταγωνιστική θέση των προσφευγουσών στις αγορές αεροπορικής μεταφοράς επιβατών.

Πράγματι, από την ανάλυση των κρίσιμων και αξιόπιστων στοιχείων τα οποία προσκόμισαν οι προσφεύγουσες, θεωρούμενων σε συνδυασμό με την προσβαλλόμενη απόφαση, προκύπτει ότι το επίμαχο μέτρο μπορούσε όχι μόνον να επιτρέψει στον όμιλο Lufthansa να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο εξόδου από τις αγορές στις οποίες τελούσε σε άμεσο ανταγωνισμό με τις προσφεύγουσες, αλλά και να ενισχύσει την ανταγωνιστική του θέση. Συνεπώς, η χορήγηση του επίμαχου μέτρου ήταν, *prima facie*, ικανή να προκαλέσει διαφυγόντα κέρδη ή εξέλιξη λιγότερο ευνοϊκή, σε βάρος των προσφευγουσών, από εκείνη που θα σημειωνόταν εάν δεν είχε ληφθεί το εν λόγω μέτρο.

Όσον αφορά, αφετέρου, τον άμεσο επηρεασμό των προσφευγουσών, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι απόφαση της Επιτροπής περί εγκρίσεως καταβολής ενίσχυσης από κράτος μέλος αφορά άμεσα ανταγωνιστή του αποδέκτη της ενίσχυσης, όταν δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ως προς τη βούληση του εν λόγω κράτους για τη χορήγηση της ενίσχυσης, όπως συμβαίνει εν προκειμένω.

Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των περιστάσεων αυτών, το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαιώνει ότι αμφότερες οι προσφεύγουσες παραδεκτώς αμφισβητούν το βάσιμο της προσβαλλόμενης απόφασης με τις ασκηθείσες προσφυγές ακυρώσεως.

Επί του βασίμου των προσφυγών ακυρώσεως

Προτού εξετάσει το βάσιμο των διαφόρων λόγων ακυρώσεως τους οποίους προβάλλουν οι προσφεύγουσες, το

στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19 (ΕΕ 2020, C 91 I, σ. 1, στο εξής: προσωρινό πλαίσιο), η οποία τροποποιήθηκε για πρώτη φορά στις 3 Απριλίου 2020 (ΕΕ 2020, C 112 I, σ. 1) και για δεύτερη φορά στις 8 Μαΐου 2020 (ΕΕ 2020, C 164, σ. 3).

Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, στον συγκεκριμένο τομέα των κρατικών ενισχύσεων, η Επιτροπή δεσμεύεται από τα ρυθμιστικά πλαίσια που θεσπίζει και τις ανακοινώσεις που εκδίδει, στο μέτρο που δεν αποκλίνουν από τους κανόνες της Συνθήκης. Συνεπώς, στον δικαστή της Ένωσης απόκειται να ελέγξει αν η Επιτροπή τήρησε τους κανόνες τους οποίους η ίδια θέσπισε στον εν λόγω τομέα.

Το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει επιπλέον ότι, στο πλαίσιο του ελέγχου τον οποίο ασκεί επί των σύνθετων οικονομικών εκτιμήσεων της Επιτροπής στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, δεν εναπόκειται βεβαίως στο ίδιο να υποκαταστήσει την οικονομική εκτίμηση της Επιτροπής με δική του οικονομική εκτίμηση. Εντούτοις, το Γενικό Δικαστήριο οφείλει να ελέγχει όχι μόνον την ακρίβεια των αποδεικτικών στοιχείων των οποίων γίνεται επίκληση, την αξιοπιστία και τη συνοχή τους, αλλά και αν τα στοιχεία αυτά αποτελούν το σύνολο των κρίσιμων δεδομένων που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκτίμηση μιας σύνθετης κατάστασης και αν είναι ικανά να θεμελιώσουν τα εξ αυτών συναγόμενα συμπεράσματα. Επιπροσθέτως, ο έλεγχος του δικαστή της Ένωσης είναι πλήρης όσον αφορά τις αξιολογήσεις της Επιτροπής οι οποίες δεν ενέχουν σύνθετες οικονομικές εκτιμήσεις ή, ακόμη, όσον αφορά τα ζητήματα που έχουν αμιγώς νομικό χαρακτήρα.

A. Επί της επιλεξιμότητας της DLH για τη χορήγηση της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης

Κατόπιν των ανωτέρω υπομνήσεων, το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει, καταρχάς, τις αιτιάσεις οι οποίες βάλλουν κατά της επιλεξιμότητας της DLH για τη χορήγηση της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης. Συναφώς, οι προσφεύγουσες επικαλέστηκαν, μεταξύ άλλων, παράβαση του σημείου 49, στοιχείο γ', του προσωρινού πλαισίου, κατά το οποίο, προκειμένου να είναι επιλέξιμος για μέτρο ανακεφαλαιοποίησης, ο δικαιούχος πρέπει να μην είναι σε θέση να βρει χρηματοδότηση στις αγορές με προσιτούς όρους.

Κατά την προσβαλλόμενη απόφαση, η εν λόγω προϋπόθεση πληρούνταν, καθόσον η DLH δεν διέθετε επαρκείς εγγυήσεις για να βρει χρηματοδότηση στις αγορές για το συνολικό ποσό της ενίσχυσης.

Ως προς το ζήτημα αυτό, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει, ωστόσο, ότι από κανένα στοιχείο της προσβαλλόμενης απόφασης δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή εξέτασε την ενδεχόμενη διαθεσιμότητα εγγυήσεων, όπως τα μη βεβαρημένα αεροσκάφη της DLH, την αξία των αεροσκαφών αυτών και τους όρους των ενδεχόμενων δανείων που θα μπορούσαν να συναφθούν στις χρηματοπιστωτικές αγορές έναντι τέτοιων εγγυήσεων. Επιπλέον, ο ισχυρισμός ότι οι μη προσδιοριζόμενες στην προσβαλλόμενη απόφαση «εγγυήσεις» δεν επαρκούν για την κάλυψη του συνολικού ύψους των αναγκών κεφαλαίων στηρίζεται σε εσφαλμένη παραδοχή, κατά την οποία η χρηματοδότηση που μπορεί να επιτευχθεί στις αγορές πρέπει οπωσδήποτε να καλύπτει το σύνολο των αναγκών του δικαιούχου. Συγκεκριμένα, ούτε το γράμμα ούτε ο σκοπός ή το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το σημείο 49, στοιχείο γ', του προσωρινού πλαισίου στηρίζουν το επιχείρημα ότι ο δικαιούχος πρέπει να τελεί σε αδυναμία να βρει χρηματοδότηση στις αγορές για το σύνολο των αναγκών του.

Δεδομένου ότι η Επιτροπή παρέλειψε, επομένως, να εξετάσει εάν η DLH μπορούσε να αντλήσει από τις αγορές ένα μη αμελητέο μέρος της αναγκαίας χρηματοδότησης, το Γενικό Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το εν λόγω θεσμικό όργανο δεν έλαβε υπόψη όλα τα κρίσιμα στοιχεία που έπρεπε να συνεκτιμηθούν προκειμένου να κριθεί η συμβατότητα του επίμαχου μέτρου προς το σημείο 49, στοιχείο γ', του προσωρινού πλαισίου. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο δέχεται την αιτίαση της Ryanair περί παραβάσεως του εν λόγω σημείου και δέχεται επίσης κατά μείζονα λόγο την αιτίαση της Condor περί υπάρξεως σοβαρών αμφιβολιών ως προς το ίδιο ζήτημα.

B. Επί της αμοιβής και της εξόδου του Δημοσίου

Το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει στη συνέχεια τις αιτιάσεις περί παραβάσεως των προβλεπόμενων στο προσωρινό πλαίσιο όρων όσον αφορά την αμοιβή και την έξοδο του Δημοσίου.

Συναφώς, η Ryanair προσάπτει, μεταξύ άλλων, στην Επιτροπή ότι δεν προέβλεψε μηχανισμό κλιμάκωσης για την αύξηση της αμοιβής του Γερμανικού Δημοσίου όσον αφορά, αφενός, τη συμμετοχή στο κεφάλαιο της DLH, και, αφετέρου, την αφανή συμμετοχή II μετά την ενδεχόμενη μετατροπή της σε μετοχικό κεφάλαιο.

Κατά πρώτον, όσον αφορά την αμοιβή των μετοχικών μέσων, όπως η συμμετοχή στο κεφάλαιο, το σημείο 61 του προσωρινού πλαισίου ορίζει ότι κάθε μέτρο ανακεφαλαιοποίησης θα περιλαμβάνει μηχανισμό κλιμάκωσης για την αύξηση της αμοιβής του κράτους ώστε να παρέχονται κίνητρα στον δικαιούχο για επαναγορά των κρατικών εισφορών κεφαλαίου. Το σημείο 62 του εν λόγω πλαισίου προβλέπει ότι η Επιτροπή μπορεί να κάνει δεκτούς εναλλακτικούς μηχανισμούς, υπό τον όρο ότι συνολικά επιφέρουν ανάλογο αποτέλεσμα όσον αφορά την παροχή κινήτρων για έξοδο του κράτους και ότι έχουν παρόμοιο συνολικό αντίκτυπο στην αμοιβή του κράτους.

Μολονότι ότι η συμμετοχή του Γερμανικού Δημοσίου στο κεφάλαιο της DLH δεν συνοδεύεται από κανέναν μηχανισμό κλιμάκωσης για την αύξηση της αμοιβής κατά την έννοια του σημείου 61 του προσωρινού πλαισίου, η Επιτροπή θεώρησε ότι η συνολική διάρθρωση της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης συνιστούσε εναλλακτικό μηχανισμό κλιμάκωσης για την αύξηση της αμοιβής κατά το σημείο 62, καθόσον παρείχε αρκούντως ισχυρά κίνητρα για την έξοδο του Δημοσίου από το κεφάλαιο της DLH. Προς επίρρωση του συμπεράσματος αυτού, η Επιτροπή αναφέρθηκε επίσης στη σημαντική έκπτωση με την οποία η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας απέκτησε τις μετοχές της DLH, η οποία προσέφερε στο Δημόσιο αμοιβή ανώτερη από εκείνη που θα προέκυπτε κατόπιν της εφαρμογής μηχανισμού κλιμάκωσης για την αύξηση της αμοιβής.

Εντούτοις, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει την ως άνω επιχειρηματολογία, τονίζει δε ότι η τιμή των μετοχών που ανέλαβε το Δημόσιο κατά την είσοδό του στο κεφάλαιο του δικαιούχου ρυθμίζεται από το σημείο 60 του προσωρινού πλαισίου, κατά το οποίο η εισφορά κεφαλαίου από το κράτος πραγματοποιείται σε τιμή που δεν υπερβαίνει τη μέση τιμή της μετοχής κατά τις 15 ημέρες που προηγούνται του αιτήματος για εισφορά κεφαλαίου. Πλην όμως, το αντικείμενο και ο σκοπός του εν λόγω κανόνα διαφέρουν από το αντικείμενο και τον σκοπό του μηχανισμού κλιμάκωσης για την αύξηση της αμοιβής. Πράγματι, ενώ ο προαναφερθείς μηχανισμός αποσκοπεί στην παροχή κινήτρου στον οικείο δικαιούχο για να επαναγοράσει τη συμμετοχή του Δημοσίου το συντομότερο δυνατόν, ο κανόνας που αφορά την τιμή αγοράς των μετοχών αποσκοπεί, κατ' ουσίαν, να διασφαλίσει ότι η τιμή στην οποία το Δημόσιο αποκτά τις μετοχές δεν υπερβαίνει την αγοραία τιμή τους. Δεδομένου ότι η τιμή των μετοχών μπορεί να εμφανίσει τόσο ανοδικές όσο και καθοδικές διακυμάνσεις, η τιμή αγοράς δεν οδηγεί κατ' ανάγκην σε ενίσχυση, με την πάροδο του χρόνου, των κινήτρων του οικείου δικαιούχου για να επαναγοράσει το ποσοστό συμμετοχής του Δημοσίου.

Εντεύθεν προκύπτει ότι, αντιθέτως προς όσα υποστήριξε η Επιτροπή, το επίπεδο της τιμής των μετοχών κατά την είσοδο του Γερμανικού Δημοσίου στο κεφάλαιο της DLH δεν συνιστούσε εναλλακτικό μηχανισμό κλιμάκωσης για την αύξηση της αμοιβής του Δημοσίου.

Κατά δεύτερον, όσον αφορά την αφανή συμμετοχή II, η οποία συνιστά υβριδικό κεφαλαιακό μέσο, το σημείο 68 του προσωρινού πλαισίου ορίζει ότι, μετά τη μετατροπή της ανωτέρω συμμετοχής σε μετοχικό κεφάλαιο, πρέπει να προβλέπεται μηχανισμός κλιμάκωσης για την αύξηση της αμοιβής του κράτους, ώστε να παρέχονται κίνητρα στους οικείους δικαιούχους για επαναγορά των κρατικών εισφορών κεφαλαίου. Όμως, κατά το Γενικό Δικαστήριο, δεν αμφισβητείται ότι ούτε η αφανής συμμετοχή II, κατά τη μετατροπή της σε μετοχικό κεφάλαιο, συνοδεύεται από μηχανισμό κλιμάκωσης για την αύξηση της αμοιβής ή από παρόμοιο μηχανισμό.

Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο συμπεραίνει ότι η Επιτροπή παρέβη το προσωρινό πλαίσιο καθόσον παρέλειψε να απαιτήσει να ενταχθεί μηχανισμός κλιμάκωσης για την αύξηση της αμοιβής του Δημοσίου ή παρόμοιος μηχανισμός στην αμοιβή για τη συμμετοχή στο κεφάλαιο και την αφανή συμμετοχή II, κατά τη μετατροπή αυτής σε μετοχικό κεφάλαιο.

Γ. Επί του κατά πόσον ο όμιλος Lufthansa είχε σημαντική ισχύ στις σχετικές αγορές και επί των διαρθρωτικών δεσμεύσεων

Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει τις αιτιάσεις περί παραβάσεως του σημείου 72 του προσωρινού πλαισίου κατά το οποίο, στην περίπτωση που ο δικαιούχος μέτρου ανακεφαλαιοποίησης λόγω της νόσου COVID-19 υπερβαίνοντας τα 250 εκατομμύρια ευρώ είναι επιχείρηση με σημαντική ισχύ στην αγορά (στο εξής: ΣΙΑ) σε τουλάχιστον μία από τις σχετικές αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται, τα κράτη μέλη πρέπει να προτείνουν

πρόσθετα μέτρα για τη διατήρηση της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού στις εν λόγω αγορές.

Συναφώς, οι προσφεύγουσες προέβαλαν, κατ' ουσίαν, τρεις ομάδες αιτιάσεων αναφορικά με α) τον ορισμό των σχετικών αγορών, β) την ύπαρξη ΣΙΑ του ομίλου Lufthansa στις αγορές αυτές και γ) την αποτελεσματικότητα και την επάρκεια των διαρθρωτικών δεσμεύσεων τις οποίες δέχτηκε η Επιτροπή.

α. Επί του ορισμού των σχετικών αγορών

Κατά πρώτον, όσον αφορά τον ορισμό των σχετικών αγορών, η Επιτροπή έκρινε με την προσβαλλόμενη απόφαση ότι οι αγορές στις οποίες ο όμιλος Lufthansa ασκούσε τις δραστηριότητές του ήταν οι αγορές παροχής υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς επιβατών από και προς τους αερολιμένες τους οποίους ο εν λόγω όμιλος εξυπηρετούσε. Συνεπώς, η Επιτροπή προσδιόρισε τις σχετικές αγορές ακολουθώντας την προσέγγιση «ανά αερολιμένα». Οι προσφεύγουσες αμφισβητούν την ανωτέρω προσέγγιση και υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή έπρεπε να ορίσει τις αγορές παροχής υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς επιβατών ανά ζεύγη πόλεων μεταξύ ενός σημείου αναχώρησης και ενός σημείου προορισμού (στο εξής: αγορές A & Π).

Καθόσον το σημείο 72 του προσωρινού πλαισίου δεν προσδιορίζει τη μέθοδο σύμφωνα με την οποία πρέπει να ορίζονται οι σχετικές αγορές, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι τα μέτρα ανακεφαλαιοποίησης τα οποία εμπίπτουν στο προσωρινό πλαίσιο αποσκοπούν στην άρση σοβαρής διατάραξης της οικονομίας κράτους μέλους, ιδίως μέσω της στήριξης της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία της Covid-19 προκειμένου να αποκατασταθεί η κεφαλαιακή τους διάρθρωση στα επίπεδα προ της πανδημίας. Τα εν λόγω μέτρα ενίσχυσης αφορούν, συνεπώς, τη συνολική χρηματοοικονομική κατάσταση του δικαιούχου και γενικότερα την κατάσταση του οικείου οικονομικού τομέα.

Στο πλαίσιο αυτό, το επίμαχο μέτρο αποσκοπούσε να διασφαλίσει, κατ' ουσίαν, ότι οι επιχειρήσεις του ομίλου Lufthansa διαθέτουν επαρκή ρευστότητα και ότι οι προκληθείσες από την πανδημία της Covid-19 διαταραχές δεν υπονομεύουν τη βιωσιμότητά τους, και όχι να στηρίξει την παρουσία του ομίλου σε συγκεκριμένη αεροπορική γραμμή. Ως εκ τούτου, ορθώς επισήμανε η Επιτροπή ότι το επίμαχο μέτρο αποσκοπούσε στην προστασία της συνολικής ικανότητας του ομίλου Lufthansa να παρέχει υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών και ότι, συνεπώς, δεν ήταν πρόσφορο να εξεταστεί ο αντίκτυπος του επίμαχου μέτρου σε κάθε αγορά A & Π μεμονωμένα.

Τα επιχειρήματα των προσφευγουσών περί της μεθόδου που ακολουθείται για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων επιχειρήσεων, βάσει της οποίας οι σχετικές αγορές ορίζονται σύμφωνα με την προσέγγιση A & Π, δεν είναι πειστικά, στο μέτρο που η αναλογία αυτή δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη τις ιδιαιτερότητες του προσωρινού πλαισίου και του επίμαχου μέτρου, το οποίο δεν συνδέεται άμεσα με ορισμένες μόνον γραμμές A & Π, αποκλεισμένων των λοιπών.

Κατά συνέπεια, όσον αφορά την εφαρμογή του σημείου 72 του προσωρινού πλαισίου, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως ορίζοντας τις σχετικές αγορές σύμφωνα με την προσέγγιση «ανά αερολιμένα».

Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει τις επικουρικές προβαλλόμενες αιτιάσεις της Ryanair, κατά τις οποίες η Επιτροπή εφάρμοσε εσφαλμένως την προσέγγιση «ανά αερολιμένα», καθόσον περιόρισε την εξέτασή της αποκλειστικά στους αερολιμένες εντός της Ένωσης στους οποίους ο όμιλος Lufthansa διέθετε βάση. Ως προς το σημείο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι, καθόσον η Ryanair δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμον ότι ο όμιλος Lufthansa μπορούσε να διαθέτει ΣΙΑ στους αερολιμένες στους οποίους δεν είχε βάση, η Επιτροπή ορθώς απέκλεισε τους εν λόγω αερολιμένες από την ανάλυσή της. Επιπροσθέτως, στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, η Επιτροπή δεν είναι αρμόδια να εξετάσει εάν ο όμιλος Lufthansa διαθέτει ΣΙΑ σε αερολιμένα εκτός της Ένωσης.

β. Επί της υπάρξεως ΣΙΑ του ομίλου Lufthansa στους κρίσιμους αερολιμένες

Κατόπιν της απορρίψεως ως αβασίμων όλων των επιχειρημάτων των προσφευγουσών όσον αφορά τον ορισμό των σχετικών αγορών, το Γενικό Δικαστήριο αναλύει, κατά δεύτερον, τις αιτιάσεις αναφορικά με την ύπαρξη ΣΙΑ του ομίλου Lufthansa στους αερολιμένες που εξέτασε η Επιτροπή.

Δεδομένου ότι η έννοια της «ΣΙΑ» δεν ορίζεται στο προσωρινό πλαίσιο ούτε γενικότερα στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, το Γενικό Δικαστήριο, κατ' αρχάς, επισημαίνει ότι η έννοια αυτή πρέπει να θεωρείται κατ' ουσίαν ισοδύναμη με εκείνη της δεσπόζουσας θέσης στο δίκαιο του ανταγωνισμού. Κατά πάγια νομολογία, η δεσπόζουσα θέση ορίζεται ως μια κατάσταση οικονομικής ισχύος μιας επιχείρησης που της δίνει την εξουσία να εμποδίζει τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, επιτρέποντάς της να συμπεριφέρεται σε σημαντικό βαθμό ανεξάρτητα έναντι των ανταγωνιστών, των πελατών της και, τελικά, των καταναλωτών.

Με την προσβαλλόμενη απόφαση, όπως έχει διορθωθεί, η Επιτροπή στήριξε την ανάλυσή της περί της υπάρξεως ΣΙΑ του ομίλου Lufthansa στους δέκα εξεταζόμενους αερολιμένες⁵, πρώτον, στο μερίδιο των χρονοθυρίδων του ομίλου στους εν λόγω αερολιμένες, δεύτερον, στο επίπεδο συμφόρησης σε αυτούς και, τρίτον, στο μερίδιο των χρονοθυρίδων που κατείχαν οι ανταγωνιστές, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τον αριθμό των αεροσκαφών του ομίλου Lufthansa και των ανταγωνιστών του τα οποία είχαν βάση σε ορισμένους από τους αερολιμένες.

Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι τα κριτήρια αυτά, τα οποία συνδέονται κατ' ουσίαν με τη χωρητικότητα του αερολιμένα και την πρόσβαση των αεροπορικών εταιριών στις αερολιμενικές υποδομές, δεν παρέχουν άμεσες πληροφορίες όσον αφορά τα μερίδια αγοράς του ομίλου Lufthansa στην αγορά παροχής υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς επιβατών στους εξεταζόμενους αερολιμένες. Ωστόσο, δεδομένου ότι η σχέση μεταξύ των μεριδίων αγοράς τα οποία κατέχει ο ανωτέρω όμιλος και των μεριδίων των ανταγωνιστών του συνιστά έγκυρη ένδειξη για την ύπαρξη ΣΙΑ, η Επιτροπή εσφαλμένως δεν έλαβε υπόψη τους παράγοντες που παρέχουν σχετικές πληροφορίες, όπως τον αριθμό πτήσεων και προσφερόμενων θέσεων από και προς τους οικείους αερολιμένες. Εντεύθεν προκύπτει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως καθόσον δεν έλαβε υπόψη όλους τους κρίσιμους παράγοντες προκειμένου να εκτιμήσει, στους σχετικούς αερολιμένες, την ισχύ στην αγορά του ομίλου Lufthansa.

Επιπλέον, και εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή υπέπεσε επίσης σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως καθόσον κατέληξε, βάσει αποκλειστικώς και μόνον των κριτηρίων που εξέτασε, στο συμπέρασμα ότι ο όμιλος Lufthansa διέθετε ΣΙΑ στους αερολιμένες της Φρανκφούρτης και του Μονάχου κατά τη θερινή περίοδο 2019 και τη χειμερινή περίοδο 2019/2020, αλλά όχι στους λοιπούς κρίσιμους αερολιμένες. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι η συνολική εκτίμηση των κριτηρίων που ανέλυσε η Επιτροπή ως προς τους αερολιμένες του Ντίσελντορφ και της Βιέννης κατά τη θερινή περίοδο 2019 καταδεικνύει ότι, πρώτον, ο όμιλος Lufthansa διαθέτει πολύ υψηλό μερίδιο χρονοθυρίδων στον αερολιμένα του Ντίσελντορφ και υψηλό μερίδιο χρονοθυρίδων στον αερολιμένα της Βιέννης, συμπεριλαμβανομένων των ωρών αιχμής, δεύτερον, ότι το επίπεδο συμφόρησης στους εν λόγω αερολιμένες είναι πολύ υψηλό και χαρακτηρίζεται από πλήρη σχεδόν συμφόρηση κατά τις ώρες αιχμής και, τρίτον, ότι η θέση των ανταγωνιστών του ομίλου δεν είναι ισχυρή. Επομένως, βάσει των κριτηρίων αυτών και μόνον, η Επιτροπή εσφαλμένως διαπίστωσε ότι ο όμιλος Lufthansa δεν διέθετε ΣΙΑ στους αερολιμένες του Ντίσελντορφ και της Βιέννης τουλάχιστον κατά τη θερινή περίοδο 2019. Επιπλέον, και εν πάση περιπτώσει, τα στοιχεία που ώθησαν την Επιτροπή στη διαπίστωση ότι η Lufthansa διέθετε ΣΙΑ στους αερολιμένες της Φρανκφούρτης και του Μονάχου δεν διέφεραν ουσιαστικώς από εκείνα σχετικά με τους αερολιμένες του Ντίσελντορφ και της Βιέννης, τουλάχιστον όσον αφορά τη θερινή περίοδο 2019. Επί της βάσης αυτής, το Γενικό Δικαστήριο δέχεται τις αιτιάσεις των προσφευγουσών.

γ. Επί των διαρθρωτικών δεσμεύσεων

Κατά τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει τις αιτιάσεις που προέβαλαν οι προσφεύγουσες κατά διαφόρων πτυχών των διαρθρωτικών δεσμεύσεων τις οποίες δέχτηκε η Επιτροπή βάσει του σημείου 72 του προσωρινού πλαισίου, προκειμένου να διασφαλιστεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στους αερολιμένες της Φρανκφούρτης και του Μονάχου.

Σύμφωνα με το προαναφερθέν σημείο 72, κατά την υποβολή προτάσεων για τέτοιου τύπου μέτρα, τα κράτη μέλη

⁵ Ήτοι στους αερολιμένες του Βερολίνου -Tegel, των Βρυξελλών, του Ντίσελντορφ, της Φρανκφούρτης, του Αμβούργου, του Μονάχου, της Πάλμα ντε Μαγιόρκα, της Στουτγάρδης, της Βιέννης και του Ανόβερου.

μπορούν να προτείνουν δεσμεύσεις διαρθρωτικού χαρακτήρα ή δεσμεύσεις τήρησης συμπεριφοράς που προβλέπονται στην ανακοίνωση σχετικά με τα διορθωτικά μέτρα ⁶. Σύμφωνα με την εν λόγω ανακοίνωση, οι προτεινόμενες δεσμεύσεις πρέπει να εξαλείφουν ολοσχερώς τα προβλήματα ανταγωνισμού, να είναι πλήρεις και αποτελεσματικές από κάθε άποψη και, επιπλέον, η αποτελεσματική υλοποίησή τους πρέπει να είναι δυνατή σε σύντομο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό, εναπόκειται πρωτίστως στην Επιτροπή να εξετάζει όλα τα κρίσιμα στοιχεία σχετικά με το ίδιο το προτεινόμενο διορθωτικό μέτρο, ιδίως το είδος, την έκταση και το περιεχόμενό του, και να τα αξιολογεί σε συνάρτηση με τη δομή και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αγοράς όπου προκύπτουν τα προβλήματα ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της θέσης των μερών και των άλλων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω αγορά.

Πρέπει, επίσης, να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες του δικαίου των κρατικών ενισχύσεων και ειδικότερα του προσωρινού πλαισίου, στο οποίο εντάσσεται η απαίτηση περί πρόσθετων μέτρων. Δεδομένου ότι οι χορηγούμενες σύμφωνα με το ανωτέρω πλαίσιο ενισχύσεις αποσκοπούν στη διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας των βιώσιμων επιχειρήσεων κατά την πανδημία της Covid-19, οι προβλεπόμενες στο σημείο 72 του προσωρινού πλαισίου δεσμεύσεις πρέπει να είναι σχεδιασμένες έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι, μετά τη χορήγηση της ενίσχυσης, ο δικαιούχος δεν θα αποκτήσει μεγαλύτερη ισχύ στην αγορά σε σχέση με το επίπεδο στο οποίο βρισκόταν πριν από την έξαρση της Covid-19 και ότι θα διατηρηθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις σχετικές αγορές.

Εν προκειμένω, η προσβαλλόμενη απόφαση προέβλεπε, ως μέτρα προτεινόμενα από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δυνάμει του σημείου 72 του προσωρινού πλαισίου, μεταξύ άλλων τη μεταβίβαση από την DLH 24 χρονοθυρίδων ημερησίως σε καθέναν από τους αερολιμένες της Φρανκφούρτης και του Μονάχου καθώς και τη μεταβίβαση πρόσθετων στοιχείων ενεργητικού, όπως απαιτεί ο φορέας συντονισμού χρονοθυρίδων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η μεταβίβαση χρονοθυρίδων.

Οι προσφεύγουσες αμφισβήτησαν, μεταξύ άλλων, τη διαδικασία μεταβίβασης των χρονοθυρίδων η οποία εγκρίθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση και προβλεπόταν να διεξάγεται σε δύο στάδια. Κατά το πρώτο στάδιο, οι χρονοθυρίδες επρόκειτο να προσφέρονται αποκλειστικά και μόνον στους «νεοεισερχομένους». Εάν, μετά από ορισμένο χρονικό διάστημα που καλύπτει περισσότερες περιόδους, οι χρονοθυρίδες δεν είχαν μεταβιβαστεί σε νεοεισερχόμενο, αυτές θα διετίθεντο, σε δεύτερο στάδιο, στους μεταφορείς οι οποίοι ήδη διέθεταν βάση στους δύο ανωτέρω αερολιμένες.

Το Γενικό Δικαστήριο, αφού υπενθυμίζει την υποχρέωση της Επιτροπής να εξετάζει όλα τα κρίσιμα στοιχεία αναφορικά με τις προταθείσες δεσμεύσεις και να τα αξιολογεί σε συνάρτηση με τη δομή και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της σχετικής αγοράς, συμπεριλαμβανομένης της θέσης των μερών και λοιπών φορέων που δραστηριοποιούνται στην αγορά, διαπιστώνει ότι η Επιτροπή δεν εξέτασε την καταλληλότητα του αποκλεισμού από το πρώτο στάδιο της διαδικασίας των ανταγωνιστών που ήδη διέθεταν βάση στους αερολιμένες της Φρανκφούρτης και του Μονάχου. Συγκεκριμένα, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή ουδένα λόγο πρόεβαλε δυνάμενο να καταδείξει ότι ο ανωτέρω αποκλεισμός ήταν ικανός να διατηρήσει την αποτελεσματικότητα του ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές και ότι ήταν αναγκαίος προς τούτο.

Εν προκειμένω, η εξέταση αυτή ήταν κατά μείζονα λόγο αναγκαία δεδομένου ότι η δομή της αγοράς στους αερολιμένες της Φρανκφούρτης και του Μονάχου χαρακτηριζόταν, σύμφωνα με την ίδια την προσβαλλόμενη απόφαση, από την πολλαπλάσια βαρύτητα του ομίλου Lufthansa σε σχέση με τους στενότερους ανταγωνιστές του, οι οποίοι διέθεταν ήδη βάση στους εν λόγω αερολιμένες, οπότε ο αποκλεισμός των ανταγωνιστών αυτών κατά το πρώτο στάδιο της διαδικασίας ενείχε τον κίνδυνο να επιφέρει μεγαλύτερο κατακερματισμό του ανταγωνισμού στους δύο αερολιμένες. Άλλωστε, το γεγονός ότι οι στενότεροι ανταγωνιστές του ομίλου Lufthansa, οι οποίοι ακριβώς λόγω της παρουσίας τους στους αερολιμένες της Φρανκφούρτης και του Μονάχου θα μπορούσαν πιο εύκολα να αποκτήσουν το επίμαχο χαρτοφυλάκιο χρονοθυρίδων και να αυξήσουν την ανταγωνιστική πίεση,

⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τα διορθωτικά μέτρα που είναι αποδεκτά βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 802/2004 της Επιτροπής (ΕΕ 2008, C 267, σ. 1).

μπορούν να καταστούν επιλέξιμοι κατά το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας δεν κλονίζει το ανωτέρω συμπέρασμα, καθόσον η επιλεξιμότητά τους εξαρτάται από την αποτυχία του πρώτου σταδίου.

Βάσει των προεκτεθέντων, το Γενικό Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή δεν εξέτασε όλα τα κρίσιμα στοιχεία σχετικά με την προτεινόμενη δέσμευση και, ως εκ τούτου, υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, καθόσον απέκλεισε από το πρώτο στάδιο της διαδικασίας για τη μεταβίβαση χρονοθυρίδων τους ανταγωνιστές οι οποίοι ήδη διέθεταν βάση στους αερολιμένες της Φρανκφούρτης και του Μονάχου.

Όσον αφορά τη μεταβίβαση των χρονοθυρίδων της DLH στους αερολιμένες της Φρανκφούρτης και του Μονάχου, η Condor επικαλέστηκε επιπλέον ότι η Επιτροπή παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως, καθόσον δεν εξήγησε τον λόγο για τον οποίο το να απαιτηθεί, όπως προβλέπεται στην προσβαλλόμενη απόφαση, η καταβολή τιμήματος για τη μεταβίβαση των χρονοθυρίδων, αντί να απαιτηθεί η δωρεάν μεταβίβασή τους, αφενός, ήταν σύμφωνο με τους εφαρμοστέους κανόνες και, αφετέρου, θα καθιστούσε αρκούντως ελκυστικές τις δεσμεύσεις για τον ενδεχόμενο αγοραστή.

Ως προς το ζήτημα αυτό, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι η απαίτηση κατά την οποία η μεταβίβαση των χρονοθυρίδων έπρεπε να πραγματοποιείται έναντι τιμήματος είχε αποφασιστική σημασία για την οικονομία της προσβαλλόμενης απόφασης, οπότε η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι η εν λόγω απαίτηση ήταν σύμφωνη με τους εν προκειμένω εφαρμοστέους κανόνες. Ελλείψει οιασδήποτε ένδειξης ως προς τους λόγους που ώθησαν την Επιτροπή να κρίνει, αφενός, ότι η μεταβίβαση των χρονοθυρίδων έπρεπε να πραγματοποιείται έναντι τιμήματος και όχι δωρεάν και, αφετέρου, ότι η εν λόγω απαίτηση δεν θα μείωνε την ελκυστικότητα των επίμαχων χρονοθυρίδων και άρα την αποτελεσματικότητα των συναφών δεσμεύσεων, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η Επιτροπή παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως της προσβαλλόμενης απόφασης.

Υπό το φως των προεκτεθέντων, το Γενικό Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η προσβαλλόμενη απόφαση, όπως διορθώθηκε, ενέχει πλείονα σφάλματα ή παρατυπίες και κατά συνέπεια την ακυρώνει.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ : Το Δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί αιτήσεως αναιρέσεως, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, κατά αποφάσεως ή διατάξεως του Γενικού Δικαστηρίου. Καταρχήν, η άσκηση αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Εάν είναι παραδεκτή και βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση που η υπόθεση είναι ώριμη προς εκδίκαση, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς. Σε αντίθετη περίπτωση, αναπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο, το οποίο δεσμεύεται από την απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο
Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της
Επικοινωνία: Ευαγγελία Λύκου ☎ (+352) 4303 2077

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

Ακολουθήστε μας!

